

ЈОШ 20 СТВАРИ

које можда нисте знали о свету језика

САРДИНСКИ, који се говори на Сардинији, најстарији је романски језик и даље у употреби. Верује се да је најближи живи језик латинском.

Јесте ли икада чули за **КАРЕЛСКИ**? То је угро-фински језик који се говори у северозападној Русији и деловима Финске. Карелски је само један од примера јединственог језичког наслеђа Европе.

ЗВАНИЧНИ ЈЕЗИК СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА ЈЕ ...?

Већина људи претпоставља да је то енглески, али САД заправо нема званични језик!

НУКЛЕУС КАУДАТУС

је регија у средини мозга која помаже билингвалцима да мењају језике, али и да их држе одвојеним. Искусни билингвалци толико користе ову регију да она порасте.

ЛИНГВИСТИЧКИ НАЈРАЗНОЛИКИЈЕ ЗЕМЉЕ НА СВЕТУ

Папуа Нова Гвинеја		(840)
Индонезија		(711)
Нигерија		(517)
Индија		(456)
САД		(328 језика)

Једно правило које ГОВОРНИЦИ ЕНГЛЕСКОГ

несвесно прате је да се придеви ређају по следећем реду: мишљење, величина, годиште, облик, боја, порекло, материјал, сврха. На пример, „my Greek fat big wedding“ звучи чудно, али не и „my big fat Greek wedding“.

На **ИТАЛИЈАНСКОМ** реч „latte“, коју говорници енглеског користе за кафу са млеком, заправо значи „млеко“. Сетите се овога кад на следећем одмору у Италији желите да наручите кафу!

XD

Различити језици имају своје еквиваленте „хахаха“ да представе смех у тексту. Можда сте већ видели шпанско „јајаја“, али вероватно не знате за тајско „555“ („5“ се изговара као „ха“ на тајском), јапанско „www“ („w“ потиче од „wara (笑)“ - „смејати се“) или португалско „kkkkk“.

КРЕОЛСКИ ЈЕЗИЦИ

су нови језици који настају када људи у различитим земљама говоре и стварају нове речи како би се боље споразумели. Један од примера је хаићански креолски језик, мешавина француског, западноафричких језика и домородачких таино језика.

Да ли сте знали да **ИРСКИ, ШКОТСКИ ГАЛСКИ И МАНКС** немају једну реч за „да“ и „не“? За одговор на питање се користе глаголски облици. Тако би одговор на питање „Да ли су отишли кући?“ био „Отишли су“ или „Нису отишли“.

„СТАРИ“ НЕМАЧКИ

Око 1700. године су Немци емигрирали у САД и живели у затвореним верским заједницама. Из тог разлога у Пенсилванији можете да наиђете на немачки из 18. века.

О Д Ё

Развој **ЋИРИЛНОГ ПИСМА** започели су браћа Ћирило и Методије из Солуна, који су били мисионари међу Словенима у Средњој и Источној Европи.

АЛБАНСКИ, ГРЧКИ, ТУРСКИ И БУГАРСКИ

могу да буду прилично збуњујући! Да ли сте знали да махање главом значи „да“ а климање главом може значити „не“?

ЗВУЦИ КЛИКОВА

Свега неколико језика користе звуке кликова, и то највише у Јужној Африци. Њихови говорници разликују између 5 звукова кликова у зависности од тога из ког дела уста потиче.

у **ИСЛАНДСКОМ** се избегава коришћење страних речи и нови појмови се радије формирају од старих викиншких речи. Тако је реч за компјутер „tölva“ створена од старих речи „tala“ (број) и „völva“ (пророчица).

ШЕЛТА или ГАМОН

је језик који говоре ирски чергари или илти Rilantu Mincéirí. Један је од примера „криптичног“ језика који се развио за међусобну комуникацију, али и у сврху заштите приватности од већинске заједнице.

КОРИСТИТИ РОД ИЛИ НЕ

Неки језици су засновани на граматичком систему без рода, као на пример турски и енглески. Неки други имају два или три рода, као немачки и грчки. Језици са четири или више родова су веома ретки: нпр. језик занде (Конго) има мушки, женски, живи (нпр. животиње) и неживи род.

На **ГРЕНЛАНДСКОМ** једна реч може имати прилично сложено значење: нпр. „nalaasaarusuut-merujussuaraluarpunga“ се може превести као „Одједном сам стварно желео/ла да легнем и одморим, али...“.

5%

Свега 5% говорника **ПОРТУГАЛСКОГ** живи у Португалији. То није изненађујуће, јер је баш португалски званични језик у земљама са великим бројем становника као што су Бразил и Мозамбик.

Пуно **ФИНСКИХ РЕЧИ** има буквалан превод. Фрижидер је „ледени креденац“ (jääkaappi), превод речи компјутер је „машина знања“ (tietokone), а реч за траку за трчање (juoksumatto) једноставно значи „тепих за трчање“.

Европски дан језика 26. септембар

